No. 1091. **DE TIJD.** 1850.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; voor de buitensteden ƒ6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 19 NOVEMBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden ƒ1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 18 November.

Tot dusverre hebben wij onze berigten nopens de viering van het *Guy Fawkes*-feest op den 5 Nov. te Londen en over de antipapistische beweging aldaar, doorgaans uit de Londensche bladen geput. De berigten van den Londenschen correspondent van het Dublinsche katholijke weekblad *Tablet*, luiden op verre na zoo verontrustend niet, als die eenzijdige. Men leest daarin o. a.

»Onderscheidene katholijke priesters werden voor den 5 November door brieven gewaarschuwd; de *Times* deed den 4den November eene oproeping tot viering van het feest van dien dag; men was daarom bevreesd voor de kerkramen, en wendde zich in tijds tot de policie. Pater Faber deelde haar mede, dat men hem bedreigd had met een aanval op het Oratorium, doch dat daar des avonds 7 a 800 personen, meestal Ieren vergaderd waren, die waarschijnlijk de vijandelijke demonstratien niet bedaard zouden aanzien; de policie mogt alzoo hare maatregelen daarnaar nemen.

»De policie betoonde zich zeer voorkomend en nam de beste maatregelen van voorzorg. Guy Fawkes dag liep bijzonder rustig af; de feestviering zou nog minder geweest zijn dan in vorige jaren, indien de optogten zich niet door eenige kardinaalspoppen enz. onderscheiden hadden. Het was eene onschuldige grap (?) en de gansche zaak haardt, geen bijzonder beslag, daar de aanvoerders van de optogten zich zeer wijsselijk uit de Iersche wijken verwijderd hielden.

»De predikanten schijnen den dag plegtig te hebben gevierd. De avond te voren werd met meetings, de dag zelf door predikatien gevierd. Doch al hunne pogingen om het volk op te ruijen zijn vergeefs geweest; men heeft een weinig gelagchen over de kostbare Guij's; de door de predikanten betaalde vuurpijlen zijn de lucht ingegaan; de vreugdevuren zijn verbrand; en het bier is opgedronken — dat is alles. Van oproerigheid onder het volk en van diep gevoelde verontwaardiging viel niets te bespeuren.

»De zaak heeft alleenlijk de predikanten en hunne broeders en zusters, met hunne vaders en moeders, maar vooral hunne grootmoeders vrees aangejaagd; het volk bekommert zich volstrekt niet om den twist, en het lievelingsblad des volks, de *Weekly Despatch*, trekt zeer bepaaldelijk onze partij.

»Overigens doet de zaak de ware stemming van de geestelijken der Staatskerk uitkomen. Zij hebben den geest hunner vaderen geërfd, den geest, die hen aandreef om de priesters te honen, welke voor hun geloof opgehangen, verdronken en gevierendeeld werden. Thans willen zij de weinige overblijfselen der strafwetten uit hun wetboek niet laten te niet gaan. Laten zij de maat hunner vaderen maar volmeten!"

Wij vinden in de *Univers* een uitmuntenden brief, door den heer A. Lisle Phillipps gerigt aan den edelen Lord Schrewsbury, pair van Engeland, betreffende de herstelling van de bisschoppelijke hierarchie der katholijke Kerk in Engeland. Wij deelen dit belangrijk en uitvoerig stuk zoo spoedig mogelijk mede.

De heer Mr. A. Provo Kluit heeft, gelijk men weet, zijn ontslag als directeur van policie te Amsterdam gevraagd. Hij heeft dit ontslag nog niet bekomen, doch wel verlof, om zich onmiddellijk tot waarneming van het hem opgedragen lidmaatschap der Tweede Kamer te verwijderen. Gedurende zijne afwezigheid is de directie opgedragen aan den heer de Bie, en de betrekking van secretaris ter directie aan den heer Mr. B. J. Muller, advokaat alhier.

Dezer dagen is aan onzen verdienstelijken stadgenoot, Dr. G. E. V. Schneevoogt, geneesheer aan het buitengasthuis alhier, de eer te beurt gevallen van officieel te worden aangezocht, zich voor de door het vertrek van Prof. Wunderlich naar Leipzig opengevallene plaats van professor in de geneeskunde aan de hoogeschool te Tubingen benoembaar te stellen. De heer S. heeft echter voor genoemde betrekking bedankt. Zijne vele vrienden in het vaderland zullen hem ongetwijfeld dankbaar zijn voor dit besluit. *(Hbl.)*

In eene dezer dagen gehouden vergadering der Amsterdamsche afdeeling van de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunde, trad Dr. Thijssen op en sprak, uit naam der Commissie voor Topographie en Statistiek, over de *bevolking van Amsterdam.* Wij nemen het volgende uit zijn verslag over: In 1622, toen de eerste volkstelling schijnt te hebben plaats gevonden, telde Amsterdam 104,961 inwoners, wonende in 26,400 huizen. In 1795 was de bevolking, na een voortdurenden aanwas, die herhaaldelijk vergrooting der stad had noodig gemaakt (voor de 4de en laatste maal in 1675), gestegen tot 217,024 inwoners, een getal, dat waarschijnlijk te klein is, en op 221,000 moet gesteld worden. Na dezen tijd nam de bevolking voortdurend af, zoodat in 1815 reeds ongeveer 40,000 zielen minder aanwezig waren; de bevolking was toen namelijk 180,179. Sedert is de bevolking weder zoodanig toegenomen, dat bij de telling van 1849 224,335 inwoners en 22,875 huizen zijn opgegeven. Deze vermeerdering is evenwel geenszins aan eene sterke verhouding van het aantal der geboorten toe te schrijven, maar hoofdzakelijk aan den toevloed van vreemdelingen, zoodat men mag aannemen, dat in de laatste 10 jaren 18000 menschen hier meer zijn aangekomen, dan van hier naar elders vertrokken. De gemiddelde sterfte is thans 1 op 28. Het getal huwelijken 1 op 114. Dat der onechte kinderen staat tot dat der echte in de laatste tien jaren als 1 : 8, terwijl dit tien jaren vroeger nog 1 : 12 was. Voorwaar geen bewijs voor toenemende moraliteit! Het aantal doodgeboren kinderen, staat tot de levendgeborenen, als 1 : 15, wat in de vorige eeuw nog als 1 : 25 was. Eveneens dus eene ongunstiger verhouding dan vroeger, ja zelfs dan in vele andere steden. De statistiek toont aan, dat het ongehuwde leven der zwangeren een der voornaamste oorzaken is van 't doodgeboren worden en spoedig sterven der kinderen. Een ander argument, dat voor toenemende armoede en daarmede steeds gepaard gaande verontzedelijking pleit, is het verminderd getal bewoonde huizen bij een vermeerderd aantal huisgezinnen. Woonden toch in 1830 45000 gezinnen in 24000 huizen, in 1850 moeten zich 51000 gezinnen met 22000 huizen behelpen.

Herstemming voor de Provinciale Staten.

Noord-Holland. — Zaandam (distrikt X). Verkozen de heer *H. W. Binkhorst* met 446 stemmen, bij herstemming tegen den heer T. L. Schermer, die 318 stemmen verkreeg.

In de zitting der Luxemburgsche Kamer heeft de baron van Blochausen het gouvernement geïnterpelleerd, of de Nederlandsche gezant te Frankfort instructien had ontvangen van het Luxemburgsch gouvernement. In de zitting van den volgenden dag heeft de administrateur Wilmar, dit beaamd en de verantwoordelijkheid daarvan op zich genomen. Hij heeft er echter bijgevoegd, dat het gouvernement zich met de Hessische zaak volstrekt niet inliet. Voorts is de Kamer nog terug gekomen op het verzoek, dat het Nederlandsche gouvernement, volgens de constitutie, een Luxemburger zou aanstellen om het hertogdom te Frankfort te vertegenwoordigen, die onmiddellijk zijn ontslag uit den Bond zou behooren te nemen, zoodra er eenige schending van de constitutionnaliteit van Luxemburg of van de andere Duitsche Staten mogt plaats grijpen.

Berigten van Triëst bevatten berigten korteling uit O. I. per Bombay-Mail aangebragt, die van Bombay vertrokken is 17 October. De bergstammen aan de grenzen van Kohat hadden weder eene oorlogzuchtige houding aangenomen en hunne bergpassen bezet; onder de troepen van Nizam heerschte ontevredenheid en muiterij. De werkzaamheden aan den Bombay spoorweg zouden spoedig beginnen. Tijdingen van China over Hong-Kong berigten, dat de keizerlijke troepen tegen de opstandelingen het onderspit zouden gedolven hebben. Talrijke benden doorkruisen de provincien Kanghi en Canton, plundering en verwoesting verspreidende; reeds hadden zij de stad Kingtschan, slechts 30 mijlen van Canton, bezet. Brieven van Singapore melden, dat de Nederlanders overwinningen op de Chinesche zeeroovers hebben behaald op de kusten van Borneo, op de rivier Sombas, na het leveren van een bloedig gevecht.

De Heer Mr. F. A. Jongstra, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft zich laten voorstellen als lid van de societeit in de besognekamer. Hij is echter gedeballoteerd, omdat hij eene vrijzinnige meening, vooral in de zaken der belastingen, voorstaat, welke tegen de meerderheid der leden strijdt. Daarop hebben twaalf leden der Tweede Kamer hun lidmaatschap opgezegd. *(Zondagsblad.)*

De Nederl. Regering heeft den Heer Greve, ingenieur van den waterstaat, naar Bremen gezonden, ten einde aldaar de groote en merkwaardige sluis in oogenschouw te nemen, onder opzigt van den Ned. ingenieur van Ronzelen gebouwd.

Z. M. heeft benoemd tot plaatsv. kantonr. te Enkhuizen, Jhr. A. C. L. W. Treussart ridder van Rappard, ontvanger registratie aldaar; en tot plaatsv. kantonregter te Heerenveen, Mr. H. W. de Blocq van Scheltinga, grietman van Schoterland; tot plaatsverv. van den kantonregter te Nieuwer-Amstel, Mr. O. L. G. F. Aberson, advokaat te Amsterdam.

De Staten van Overijssel hebben in hunne zitting van den 14 dezer beraadslaagd over twee adressen aan hen gerigt: het eene van binnenschippers, het Zwolsche diep bevarende, het andere van den gemeenteraad van Zwartsluis, beide daartoe strekkende, dat de Staten van dit gewest, uit kracht der bevoegdheid, hun toegekend bij art. 98 der Prov. wet, die belangen der kleine- of binnenschipperij betrekkelijk de tolheffing op het Zwolsche diep, bij Z. M. zouden voorstaan.

Na breedvoerige discussien heeft de vergadering met 24 tegen 22 stemmen het door een der leden voorgestelde adres aan Z. M. verworpen.

De van wege het Collegie van Ged. Staten aan de vergadering gedane mededeeling, dat, naar aanleiding der door de hooge Regering gevraagde inlichtingen, door hetzelve reeds een naauwkeurig onderzoek omtrent deze zaak werd ingesteld, en de plegtige verzekering, dat voor zooverre de regeling daarvan aan dat Collegie mogt worden opgedragen, de belangen van geene der partijen, en alzoo ook niet die der kleine- of binnenschipperij zouden worden uit het oog verloren, heeft ongetwijfeld veel bijgedragen tot het besluit der vergadering, om van het regt van interventie in dezen geen gebruik te maken.

Men meent thans de oorzaak en het redmiddel van de aardappelziekte gevonden te hebben. De ziekte spruit voort uit eene soort van ontaarding, of door, dat de knol reeds verzwakt is door lange uitspruitsels, als zij gepoot wordt. Om dit te voorkomen, pote men de aardappelen met half November, dan kan men verzekerd zijn van den volgenden zomer gezonde aardappelen te rooijen. Het is gebeurd dat iemand, die zieke aardappelen den geheelen winter door in den grond had gelaten, zonder dien om te spitten, den volgenden zomer zeer gezonde en smakelijke aardappelen uit dien zelfden akker gerooid heeft.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 16 November.

In deze zitting heeft de heer Provó Kluit, nadat zijne geloofsbrieven in orde bevonden waren en na het afleggen der gevorderde eeden, als lid der Kamer zitting genomen. (Uit de door dat lid overgelegde stukken blijkt, dat hij zijn eervol ontslag uit de betrekking van directeur van politie te Amsterdam, werkelijk verzocht heeft.)

Is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot uitbreiding der wet van 30 Mei 1847 (*Staatsblad* N°. 26) nopens het te boek gaan van schuldbrieven van den staat. Verzending naar de afdelingen.

De commissien van rapporteurs hebben hare verslagen uitgebragt over de ontwerpen van wet:

1. Tot overschrijving op de begrooting voor het burgerlijk pensioenfonds; en

2. Wegens de droogmaking van het Haarlemmermeer. Drukken en ronddeelen.

Op voorstel van den President, wordt besloten tegen aanstaanden Dingsdag den 19 dezer, aan de orde van den dag te stellen de beraadslagingen:

1. Over het ontwerp van wet wegens het verleenen van pensioen aan twee leden der voormalige eerste kamer;

2. betrekkelijk de grondbelasting in Limburg;

3. wegens de omschrijving op de begrooting voor het burgerlijk pensioenfonds; en

4 nopens de registratie van de brieven van naturalisatie; en tegen Woensdag 20 dezer:

1. de voordragt van wet ten opzigte der droogmaking van het Haarlemmermeer; en

2. de 13 eerste ontwerpen der naturalisatiewetten

Aan de orde is de beraadslaging over de conclusie der commissie tot onderzoek der geloofsbrieven van den heer de Limpens, in Limburg gekozen. Die conclusie strekte tot niet-toelating, als, zoude de heer de Limpens niet aangetoond hebben Nederlander te zijn.

De heer de Limpens is, blijkens de overgelegde stukken, den 17 Februarij 1793 te Herenthals geboren, uit ouders aldaar woonachtig, terwijl de vader aldaar destijds in eene openbare betrekking was. Op 29 Mei 1841 woonde de heer de Limpens, wiens verkiezing het thans geldt, te Turnhout, in Belgie, was aldaar advokaat en had aanvraag gedaan om zich in Nederland te vestigen, welke vergunning hem verleend is den 28 Julij 1841 en waarvan hij voor het eerst gebruik heeft gemaakt den 25 Mei 1842. Van dien tijd af heeft hij bestendig in Nederland gewoond. De vader van den heer de Limpens was geboren in de gemeente Hoensbroek, hertogdom Limburg, en is overleden in de gemeente Klimmen, zijne woonplaats. Uit verdere overgelegde bescheiden is ook gebleken, dat gezegde vader, geboren in de gemeente Hoensbroek, in die gemeente is gevestigd gebleven gedurende een geruimen tijd en aldaar verschillende betrekkingen heeft bekleed; dat hij, daarmede bekleed zijnde, in 1791 is benoemd geworden tot schout van Herenthals, eene betrekking, welke hij niet te gelijk met de vorige konde bekleeden, doch om welker gelijktijdig bezit te hebben, alstoen door hem een verzoekschrift aan den aartshertog van Oostenrijk is ingediend, om verlof te erlangen tot het doen waarnemen der vroeger door hem in Limburg bekleede betrekkingen, door eenen daartoe door hem aan te wijzen geschikten persoon. Op dat verzoekschrift is gunstig beschikt en de vervulling voorloopig toegelaten. De vader van den heer de Limpens was tijdens de geboorte van den nu benoemden, inwoner van de gemeente Heerenthals, provincie Antwerpen, en de vraag rees alzoo bij de commissie, of de heer de Limpens, geboren uit ouders, die vroeger gevestigd waren in eene thans Nederlandsche gemeente van Limburg, en die later daar weder gevestigd waren en overleden zijn, kan beschouwd worden als te zijn geboren uit Nederlandsche ouders? De commissie had, naar aanleiding van die feiten, geconcludeerd tot niet toelating.

De heer *Borret* heeft in het breede voor de toelating gesproken en heeft zich daarbij vooral gegrond op de algemeene voorwaarden, bij de wet van 28 Julij 1850 gesteld. En dan moet bewezen zijn, dat hij geboren is uit ouders, binnen het rijk gevestigd. Nu staat het vast, dat op het [illegible] Klimmen, een deel uitmakende van het tegenwoordig gebied van het koningrijk der Nederlanden, die voorwaarde is dus hier vervuld, en zoodra dit het geval is, komt het onderzoek van andere bepalingen, of de vervulling van voorwaarden, ingevolge het traktaat van 1839 niet te pas. Onafhankelijk van vroegere speciale verordeningen, moet thans het Nederlanderschap beoordeeld worden uit de wet van Julij 1850, mits bewijzende geboren te zijn uit ouders, gevestigd binnen het Rijk.

De heeren *Meeussen*, van *Goltstein* en *van Dam van Isselt* hebben nog nader de gronden voor de toelating des heeren de Limpens uiteengezet, terwijl de heeren Ypey, van der Linden en Dullert, de beide laatsten als leden der commissie het rapport verdedigd en de gronden voor de niet-toelating nader hebben ontwikkeld. Art. 4 der wet van 28 Julij 1850 vordert, dat zij, op wier staat van Nederlander de afscheiding van Belgie van invloed heeft kunnen zijn, zich binnen twee jaren na het tijdstip der bekrachtiging van de tractaten in Nederland hebben nedergezet. De heer de L. als zich eerst 25 Mei 1842 en dus niet binnen 2 jaren hebbende gevestigd is alzoo naar hun oordeel, geen Nederlander. Hier geldt het eene speciale bepaling in de wet van Julij 1850 opgenomen, en waar die bestaat, kan men zich niet op de algemeene beginselen beroepen. Overigens werd uiteengezet en toegelicht, dat de vader des heeren de Limpens te Heerenthals met der woon was gevestigd, zoodat hij zijne vroegere in Limburg bekleedde betrekkingen, met toestemming van den aartshertog door een ander liet vervullen. In 1793 werd de heer de Limpens te Heerenthals, provincie Antwerpen, geboren, waar de vader destijds inwoner was.

Ten slotte is met eene meerderheid van 28 tegen 21 stemmen de conclusie van het rapport der commissie afgestemd en mitsdien tot de toelating van den heer de Limpens besloten.

Voor het rapport en alzoo tegen de toelating van dien heer hebben gestemd de heeren: Ter Bruggen Hugenholtz, Metman, Wintgens, IJpey, Storm van 's Gravesande, van Eck, Smit, Dullert, van Walcheren, van Hoëvell, Zijlker, Gevers van Endegeest, Taets van Amerongen, van der Linden, van Zuylen van Nyevelt, Westerhoff, Slicher van Domburg, Bachiene, Heemskerk, de Man en Duymaer van Twist.

Derhalve wordt besloten den heer de Limpens als lid der Kamer toe te laten, nadat hij de gevorderde eeden zal hebben afgelegd.

Daarna is de vergadering gescheiden tot Maandag ten half 4.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Nov. Gisteren was de zitting der Wetgevende Vergadering zeer onbeduidend Ten één ure gingen de leden in de bureaux, om te beraadslagen over de wet betreffende het handelstraktaat met Sardinië.

Ook heden was de zitting zeer onbeduidend; allen schenen in afwachting van eene beslissende worsteling. De heer Fould, minister van finantien, bragt in de Wetgevende Vergadering verscheidene wets-ontwerpen ter tafel, meestal aanvragen inhoudende om kredieten. De commissie belast met het onderzoek der aanvraag om den heer Chavoix (die den heer A. Dupont in duel gedood heeft) te mogen vervolgen, bragt verslag uit en concludeerde tot afwijzing der aanvraag. De groote meerderheid der Vergadering heeft zich daarmede vereenigd. Aangaande de discussien over de verlenging van het handelsverdrag tusschen Frankrijk en Sardinie werd besloten, ze tot aanstaanden Maandag te verdagen.

— Er wordt thans verbazend veel gewigt gehecht aan de zaak van den heer Yon, commissaris der Wetgevende Vergadering; van zijn al of niet behouden dezer betrekking, wordt door sommige bladen eene kabinetskwestie gemaakt. De zaak zal spoedig voor de Vergadering behandeld worden; dan zal het blijken, of een commissaris der Vergadering van haar alleen, of van den prefekt van policie moet afhangen. Men herinnert zich, dat de prefekt Carlier den heer Yon had afgezet, uit hoofde van zijn ingediend rapport over eene zamenzwering der Decembristen. Intusschen schijnt het thans volkomen te blijken, dat het komplot der 26 personen, die de heeren Dupin en Changarnier zouden vermoorden, eene mystificatie is; althans de man, die de valsche berigten aan den heer Yon heeft doen toekomen, met name Allay, is dezer dagen door de policie ontdekt, aan wier nasporingen hij zich tot nog toe had weten te onttrekken. Hij is in het hospitaal la Charité gevonden, en heeft reeds een verhoor ondergaan.

Men zegt, dat de heer Carlier, in overeenstemming met den heer Baroche, voorstelt, om een einde te maken aan de botsing tusschen de Wetgevende Vergadering en de prefectuur van policie, den heer Yon te vervangen als commissaris van policie der vergadering door den heer Yvert, die algemeen geacht wordt, en aan den eersten eene evenzeer voordeelige betrekking te geven.

— In den afgeloopen nacht is hier een buitengewoon koerier aangekomen met depêches van den heer Drouyn de Lhuys, den Franschen gezant te Londen, inhoudende eene zeer welwillende nota, waarbij Lord Palmerston in zeer minzame bewoordingen om opheldering vraagt over zekere zinsneden in des Presidents boodschap, waar gewag wordt gemaakt van de buitenlandsche politiek.

— In antwoord op een artikel van de *Globe*, waarin gezegd wordt dat door Frankrijk aan Pruissen en Oostenrijk het regt betwist was, om elkaar den oorlog te [illegible] daardoor de rust van Europa [illegible] schaal te stellen, zegt de half officieele *Patrie*, dat het Parijsche kabinet geen protest in dien zin gedaan heeft, maar dat alleen aan de beide kabinetten van Berlijn en Weenen nota's gerigt zijn met het doel, om eene verzoening tusschen deze twee groote mogendheden te bewerken.

— Velen hebben in het vermeerderen der vier regementen der militaire divisie te Straatsburg eene staatkundige strekking willen zien; de *Constitutionnel* verzekert dat deze maatregel alleen uit voorzorg genomen is tegen elke mogelijke gebeurtenis; doch dat de vredelievende neiging der kabinetten van Berlijn en Weenen de regering in het voornemen eener volstrekte onzijdigheid versterkt.

— De Hooge Raad van Onderwijs heeft zijne eerste zitting gehouden en onderscheidene Commissien benoemd, om de gedane voorstellen van den min. de Parieu te onderzoeken

— Mgr. de bisschop van Orleans, is te Parijs aangekomen om de zittingen van den Hoogen Raad van Onderwijs bij te wonen. Mgr. Dupanloup zal te gelijkertijd twee belangrijke werken uitgeven; het eene zal ten titel voeren: *Over het gezag van en den eerbied voor het onderwijs*, en het tweede: *Over het hooger letterkundig onderwijs in Frankrijk, en over deszelfs verval sinds de laatste 50 jaren.*

— Gedurende deze week is de Staatsraad driemaal vergaderd geweest, en heeft voornamelijk gehandeld over de gemeentewet.

— De heer Neffzer (en dus niet de heer de Girardin), gerant van de *Presse*, verscheen heden voor het hof van assises, beschuldigd van kwade trouw wegens het mededeelen van de gewaande Boodschap van den President der Republiek.

— Ook de dagbladen *Corsaire*, *l'Opion. Pub.*, *l'Assemblée Nat.* en de *Gazette de France* zullen den 22 en 25 vervolgd worden wegens beleediging van den President der Republiek.

— De *Constitutionnel* bestrijdt de kandidatuur van den heer Duverger de Hauranne, in het departement Cher.

— De heer Ferdinand Barrot, minister-plenipotentiaris te Turijn, is van daar naar Parijs vertrokken, om zijne plaats in de Wetgevende Vergadering te hernemen; hij wordt te Turijn vervangen door den heer de Butenval, gezant te Rio-Janeiro. Armand Lefebvre, gezant te Munchen, is benoemd tot gezant te Berlijn. De heer Thouvenel, gezant in Griekenland, gaat als gezant naar Munchen, en men verzekert dat de heer de Santiges naar Athene zal vertrekken.

Een onzer bladen wil weten dat de nieuw benoemde Fransche gezant te Turijn, de heer de Butinval, bevel zou hebben ontvangen om zich onverwijld naar zijn post te begeven, vermits Siccardi, minister van justitie te Turijn, voornemens was eene nieuwe wet aan te bieden, waarbij art. 1 der constitutie vervallen wordt verklaard, houdende dat de Katholijke godsdienst de godsdienst van den Staat is; die wet zou daarentegen verklaren dat de katholijke godsdienst slechts is die van de meerderheid des Sardinischen Staats. Bij dezelfde wet zouden ook zekere straffen tegen de heiligschennis en andere misdrijven van dien aard worden afgeschaft. Wat hiervan zij, zal spoedig blijken, doch de Italiaansche dagbladen maken nog geen melding van dit voornemen der model-regering.

— De laatste berigten uit Lyon zijn zeer vredelievend. Ook in de departementen Ardèche en Neder-Alpen was de orde volmaakt hersteld. Daarentegen verneemt men van Avignon, dat de Montagnards aldaar op den Joc liggen om een beslissenden slag te slaan, en dat zij onophoudelijk het land afloopen om de dorpelingen op te ruijen. De politie is er echter buitengemeen waakzaam. De socialist Hauteville is te Draguignan gevangen gezet.

— De Fransche bank heeft deze week weinig verandering ondergaan. De beide portefeuilles zijn eenige honderd duizend frs. hooger. Het in cassa is met 1½ millioen verminderd. De in omloop zijnde billetten zijn met 2½ millioen vermeerderd. De rekening-courant der schatkist is onveranderd gebleven. De diverse rekeningen-courant zijn met ruim 1 millioen verminderd.

— Het Invalidenhuis te Avignon is opgeheven; deszelfs 300 of 400 bewoners worden in het groote hotel der Invaliden te Parijs geplaatst.

— Men is op dit oogenblik op de munt bezig met goudstukken te slaan, ten bedrage van een millioen, en wel van goud, uit Californië aangebragt.

— Het schip *Valmy* is bijna geheel vergaan op de reede van Brest, ten gevolge van het springen der kruidkamer; 20 personen zijn daarbij gedood.

— Tegen alle verwachting der behoudsgezinde liberalen in Zwitserland, zijn de verkiezingen tegen hun zin uitgevallen; de radikalen hebben er eene volkomene zegepraal behaald. Dit is alweder eene les voor die partij, welke liever een verbond sluit met de vijanden der maatschappij, dan zich openhartig aan te sluiten bij de ver[illegible] beginselen.

— Een merkwaardig regtsvoorval heeft in Bazel den 17 October ll. de algemeene aandacht getrokken. Mgr. de bisschop van Straatsburg, die beleedigd en belasterd was door de *National Zeitung*, een radikaal blad van Bazel, leverde deswege eene aanklagt in bij de correctionele regtbank aldaar, welke zich echter onbevoegd verklaarde, omdat Mgr. van Straatsburg een vreemdeling is; de zaakgelastigde van Mgr. bragt nu de zaak voor het hooge hof van appèl, dat de competentie erkende. Den 21 September diende de zaak dus weder voor de correctioneele regtbank. Het dagblad werd veroordeeld wegens laster tegen Mgr. van Straatsburg in de uitoefening zijner bisschoppelijke bediening. Het hoog geregtshof bekrachtigde dit vonnis in appèl den 17 October. De redacteur der *National Zeitung* werd veroordeeld tot 300 francs boete en plaatsing van het vonnis in onderscheidene dagbladen. De leden der regtbank te Bazel, ofschoon protestantsch, hebben hun pligt met moed vervuld, door ten aanzien van een katholijk prelaat de wet te doen eerbiedigen, die de regten regelt der vreemdelingen in het kanton Bazel.

— Men schrijft uit Savoije: Ll. Maandag is een ontzagchelijk brok van de rots de Meilleraije los gescheurd in de nabijheid der St. Jacobsrots. Reeds waren er stukken van verschillende grootte op den weg gevallen. Tegen den avond, toen de gravers zich verwijderd hadden, bevond zich een zwaar beladen wagen te midden der rotsbrokken, welke zich bezwaarlijk een weg door de steenklompen konde banen, toen er zich een dof gedruisch deed hooren. De voerman had slechts even den tijd om een kind, dat op den wagen zat, daarvan af te rukken en zich haastig eenige schreden van daar te verwijderen, terwijl onmiddellijk daarna de weg overdwars en wagen en paarden door de vallende rotsklomp overstelpt werden.

MADRID, 11 Nov. H. M. de koningin heeft in eene plegtige zitting aan de onlangs tot Kardinalen verheven aartsbisschoppen van Toledo en Sevilie de onderscheidingsteekenen hunner nieuwe waardigheid uitgereikt.

— Het ministerie zal in de aanstaande week aan de Cortes aanbieden verscheidene ontwerpen van wet, onder anderen het budget, de tarieven, en een wets-ontwerp nopens de vrijheid der drukpers. Het ontwerp nopens de regeling der schuld zal eerst later worden aangeboden

— Berigten uit Lissabon 9 November melden dat de voorwaarden der leening van 100,000 £ door Ben-

jamin d'Oliveira aan de regering aangeboden, aangenomen en naar Londen overgemaakt zijn.

ENGELAND.

LONDEN, 16 November. Dagelijks komen er nog adressen en protesten bij de regering in tegen de invoering van het bisschoppelijk bestuur der katholijke Kerk in Engeland. Vooral laten de Anglikaansche bisschoppen niet na, hunne onderhoorigen tot verzet hiertegen aan te sporen. De bisschop van Exeter, Dr. Phillpotts, bekend wegens zijne veelvuldige brochuren over de godsdienstige kwestien van den dag, kon ook hier niet achterwege blijven. Hij trachtte in eene brochure aan zijne onderhoorige geestelijken te bewijzen dat zijne waardigheid niet van menschelijken oorsprong is, maar dat hij die van dezelfde bron ontleent als de Koningin de hare, t. w. van het goddelijk regt.

Deze aanval tegen de koninklijke suprematie heeft al de gramschap tegen den Prelaat doen losbarsten van de zijde der orthodoxe Protestanten, die hem volstrekt geen dank weten voor zijn wensch, dat tegen de Katholijken hevige maatregelen mogen genomen worden. De Prelaat geeft ook nog den wensch te kennen dat de wetsbepalingen, die onder het bestuur van Sir Robert Peel, toen zij in onbruik geraakt waren, zijn afgeschaft, en waarin het behouden des bisschoppelijken gezags der katholijke Kerk in Engeland als een landsverraad beschouwd wordt, op nieuw van kracht verklaard en strengelijk gehandhaafd mogen worden.

— Een dagblad berigt, dat Z. Em. Mgr. Wiseman Zondag 17 November in de St. George-kerk eene predikatie zou houden. De *Morning-Herald* verhaalt, dat Z. Em. voor zijn vertrek naar Rome een onderhoud met lord John Russell heeft gehad, zoodat de eerste minister er wel degelijk zoo niet officieel, dan toch officieuse kennis van heeft gedragen, dat Dr. Wiseman dezer dagen met de kardinaalswaardigheid zou worden bekleed. Sommigen willen, dat Lord John Russell nu in eene valsche positie zal worden gebragt door de brochure, die Z. Em. van zin is in het licht te geven, ter regtvaardiging van zijn gedrag en van dat zijner ambtsbroeders. Anderen daarentegen zijn van oordeel, dat Lord Russell zich in het onderhoud met Dr. Wiseman niet zal hebben gecompromitteerd.

Men verhaalt ook dat in geheel Engeland afschriften van een adres van Katholijken aan H. M. worden geteekend, opgesteld door Z. Em. den kardinaal Wiseman, strekkende om te bewijzen dat de Katholijken in het Vereenigde Koningrijk ten allen tijde getrouwe onderdanen en goede burgers waren, en dit altijd zijn zullen; alsmede dat de organisatie door den H. Vader verleend, niets dan eene kerkelijke regeling, en het bisschoppelijk gezag zuiver geestelijk is, zoodat de regten, het gezag, en de prerogatieven van H. M. daardoor in geenen deele bekort of benadeeld worden.

— De *Morning Advertiser* berigt dat de bisschoppen van regeringswege bevel hebben ontvangen, om hunne bisdommen te zuiveren van zekere lieden, die eene strekking tot Romanisme verraden en daardoor openbare ergernis geven. »'t Is jammer, zegt de *Advertiser*, dat juist de groote moeijelijkheid daarin bestaat dat de Prelaten-zelven het Puseyisme grootelijks begunstigd hebben, zoodat het hun no moeijelijk zal vallen het te beperken of te verdrijven. Hoe zal b. v. de bisschop van Londen den rev. Bennest, het hoofd der Romanistische partij bij onze geestelijkheid, kunnen wegjagen; hem, dien hij in Junij jl. nog als zijn bijzonderen vriend en als het toonbeeld der Engelsche geestelijken had voorgesteld? — Hoe het ook zij, de Romanisten moeten verwijderd worden, en wij voegen er bij dat, bijaldien er van de zijde der bisschoppen de minste aarzeling bestaat om aan de gedane uitnoodiging te voldoen, zij zullen zien dat men wel middelen zal weten te vinden om zich van hen te ontslaan."

— Eene deputatie uit de *Court of Common Council* is eergisteren door den lord-maire ontvangen. Zij verlangde de benoeming door den lord van eene speciale regtbank, belast met het onderzoek van het tijdige of ontijdige om aan H. M. een adres aan te bieden betreffende de *aanmatiging* van den Paus.

— Te New-Orleans stierf onlangs zekere heer Mac Donnough, die zijn gansche vermogen, ten bedrage van 10 millioen dollars, aan de armen van Baltimore en New-York heeft vermaakt.

— Sir R. M. Rolfe, onlangs benoemd tot vice-kanselier, is nu ook opgenomen in den geheimen raad, en heeft Woensdag ll. den eed als lid van dat staatscollegie afgelegd.

— De kapitein ter zee Algernon, hertog van Northumberland, is bevorderd tot schout-bij-nacht.

— Het comité voor de groote tentoonstelling heeft eene circulaire aan de commissien buitenslands gezonden, om van hen onverwijlde nauwkeurige opgave te erlangen van de ruimte, welke zij voor hunne in te zenden voorwerpen noodig hebben, vermits de kommissarissen anders niet geregeld kunnen voortgaan met de verdeeling der ruimte.

— Men verhaalt dat onze gezant te Parijs, Lord Normanby, tot gouverneur-generaal van Engelsch-Indië zal worden benoemd.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 17 Nov. In het groothertogdom Weimar worden de onlangs opgeroepen verlofgangers weder naar huis gezonden.

— De *Kölln. Ztg.* wordt vervolgd wegens twee artikelen, die beleedigend waren voor het tegenwoordig bewind, en onder den invloed van Camphausen, president-minister in 1848, zouden geschreven zijn.

— De Wurtembergsche regering is voornemens, eerstdaags het in 1849 opgeheven militaire verzekerings-genootschap te herstellen. Deszelfs opheffing werd door de bevolking ongaarne gezien. Het blijkt, dat sedert het bestaan van dit genootschap in Wurtemberg, zes millioen guldens uit de handen der rijken in die van nooddruftigen zijn overgegaan.

— Men schrijft uit Stuttgart, dat tegen de medeleden van de door de meerderheid ontbonden landsvergadering, die zich hadden permanent verklaard, een onderzoek is ingesteld nopens aangematigde ambtelijke bevoegdheid.

— Te Stuttgart heeft zekere Scherer, in eene vergadering van Protestanten, die de uitbreiding van de zoogenaamde »Evangelische" Kerk op het oog hebben, het heuglijk berigt medegedeeld, dat, in zeer korten tijd, door tusschenkomst van het voor Belgie werkzaam genootschap ter bevordering van het »Evangelisch geloof", tusschen de zeven en acht duizend Katholijken aldaar voor de »*Evangelische Waarheid*" GEWONNEN ZIJN. Bij nader onderzoek is het evenwel gebleken, dat de geheele zaak neêrkwam op tusschen de zeven en acht duizend bijbels, die door bemiddeling van het bijbelgenootschap, op allerlei directe en indirecte wijze, in Belgie zijn verspreid geworden. Dat is, zeker, heel wat anders!

— Uit Berlijn wordt berigt, dat het getal der Avondmaalgangers in de Protestantsche kerken aldaar thans slechts de helft meer bedraagt van voor honderd jaren, terwijl het aantal der doopelingen drie en een half maal meer beloopt dan in die dagen. Tijdens Frederik *de Groote* gingen er te Berlijn nog *acht en twintigduizend driehonderd* personen ter Nachtmaalstafel; in den jare 1812, tijdens den bevrijdingsoorlog, telde men er slechts *achtduizend zeshonderd* meer. Nu make men zijne rekening en de daartoe behoorende commentarien liefst zelfs, een ieder voor zich.

— Men schrijft uit Altona, 14 Nov. De ontmoeting met de Denen is gisteren zonder gevolg gebleven. Heden heeft men den geheelen voormiddag weder sterk hooren schieten; bijna langs de gansche linie was alles in beweging; nadat van weerszijden eenig volk gekwetst was en ettelijke gevangenen waren gemaakt, zijn onze troepen binnen hunne vorige cantonnementen teruggekeerd. Met de onlangs verongelukte kanonneerboot zijn 41 schepelingen verdronken; reeds zijn 30 lijken aan land gespoeld.

— Men schrijft uit Athene: Tusschen den heer Wijse, Britsch gezant en onzen minister van buitenlandsche zaken worden thans scherpe nota's gewisseld, omdat Lord Palmerston den Griekschen gezant te Londen, den heer Trikupis van daar wil verwijderd hebben, dewijl hij hem een persoonlijken haat toedraagt; daarom beweert hij dat de Grieksche legatie te Londen in 1841 uit bezuiniging is afgeschaft, en alzoo niet meer vervuld moet worden. Onze minister tracht den edelen Lord te beduiden dat een Grieksch gezant te Londen vooral daarom noodig is, omdat de Engelsche dagbladen nooit aangaande Grieksche zaken waarheid vermelden.

BERLIJN, 16 November. Gisteren is het antwoord der Oostenrijksche regering op de jongste Pruissische voorslagen ontvangen. De raad van ministers is onmiddellijk bijeen gekomen om daarover te raadplegen. Men verwacht nog nadere verklaringen uit Frankfort en Weenen om een bepaald besluit te nemen. De geruchten spreken van onaannemelijkheid der Oostenrijksche voorwaarden. Ook het vorsten-collegie heeft gisteren eene zitting gehouden. De hoofd-inhoud der verhandelingen moet zijn, dat de Pruissische regering verklaard heeft, dat zij de constitutie der Unie niet ten uitvoer leggen, maar in het verbond zelf volharden, en met zijne bondgenooten in de Duitsche aangelegenheden verder gemeenschappelijk handelen zal.

— De Fransche gezant alhier, de Persigny, is teruggeroepen, om vervangen te worden door Lefebre, vroeger gezant te Munchen.

ITALIE.

De heer Gioja is benoemd tot minister van openbaar onderwijs in Sardinie, ter vervanging van den heer Mamelli, die zijn ontslag heeft ingediend.

De minister van buitenlandsche zaken te Turijn heeft den 12 aan de Kamer mededeeling gedaan van het sluiten van een nieuw handelstraktaat met Frankrijk; het oude traktaat blijft in werking tot 5 Januarij.

BELGIE.

BRUSSEL, 17 November. De zitting van ll. Vrijdag der Kamer van Vertegenwoordigers was zeer onstuimig, bij de behandeling van het budget van buitenlandsche zaken. De heer de Perceval gaf zijn leedwezen te kennen dat er geene troonrede was uitgesproken en waaruit den toestand der binnenlandsche en buitenlandsche staatkunde had kunnen blijken. Hij wenschte o. a. te weten of de regering de *aantijging*, vervat in de Pausselijke Allocutie van 20 Mei jl., waarin gezegd werd, dat de Katholijke godsdienst in Belgie niet alleen bedreigd, maar zelfs vervolgd werd, onbemerkt voorbij heeft laten gaan, dan of zij ook pogingen in het werk gesteld heeft om den H. Vader beter in te lichten. Spr. wordt hierin ondersteund door de heer Dumortier.

Daarop las de heer d'Hoffschmidt, minister van buitenlandsche zaken in antwoord op deze interpellatie van de Perceval eene depêche voor aan den Belgischen zaakgelastigde te Rome gezonden. Daarin wordt opgemerkt, in antwoord op de Allocutie des H. Vaders in de maand Mei, medegedeeld door de *Univers*, dat de Belgische regering zich verwondert dat daarin spraak is van gevaren die in Belgie voor de Katholijke godsdienst zouden bestaan, vermits de wet op het middelbaar onderwijs genoegzaam bewezen heeft (?) dat de regering en de Kamers opregtelijk gehecht zijn aan de Katholijke godsdienst. Voortaan zou de geestelijkheid, krachtens deze wet eene »aanzienlijke plaats in het openbaar onderwijs innemen;" er waren duidelijke instructien gegeven, opdat de geestelijkheid op de werkdadige medehulp van de agenten der regering zou kunnen rekenen. De geestelijkheid geniet de grootste vrijheid; het onderwijs is vrij; de Staat geeft ruime subsidien voor de luisterrijke kerkplegtigheden, en uit hoofde van al wat de Belgische regering voor het katholijk geloof doet, is zij zeer verwonderd van in de Allocutie zulke insinuatien tegen haar aan te treffen. — Dit antwoord is bij mondelinge nota aan den Kardinaal legaat medegedeeld, en deze heeft op die nota geantwoord dat de zinsnede in de Allocutie des H Vaders, waarin op Belgie gezinspeeld wordt, slechts in het algemeen de vrees uitdrukte, die de H. Vader koesterde aangaande de wet op het middelbaar onderwijs, waarover toen beraadslaagd werd, en dat men zich vergist had in de opvatting der door den Paus gebezigde uitdrukking.

Op eene interpellatie van den heer d'Osy, betreffende eene aanvrage der regering aan den H. Stoel om een bisdom op te heffen, antwoordde de minister, dat, noch aan den H. Stoel, noch aan den pausselijken nuntius daartoe eene aanvrage was geschied.

De heer Dumortier deed opmerken, dat de bedoelde Allocutie eene groote sensatie had verwekt bij alle vrienden van godsdienstvrijheid. Hij hoopte dat deze zich ontijdig verontrust hadden; maar tevens dat daaromtrent geen de minste twijfel bleef bestaan, vermits de Belgische regering niet mag blijven onder eene verdenking van de godsdienstvrijheid aan te randen.

De heer Frère-Orban, min. van finantien, beweerde dat zijn collega van buitenlandsche zaken allen twijfel reeds volkomen had opgeheven met de verklaring, dat Rome geene de minste klagt bij de regering had ingeleverd, en dat er over de bovengenoemde nota geene onderhandelingen met Rome waren gevoerd. De heer de Theux zeide, dat hij wenschte te weten, waarom aan die nota geen gevolg was gegeven?

De heer Rogier antwoordde ontwijkend en met eene grove beleediging, door te zeggen, dat de H Stoel in deze zaak bedrogen was geworden door *slechte burgers* en *lasteraars*. De heeren de Theux en Dechamps bestreden met kracht deze ongepaste uitdrukking, die aanleiding gaf tot eene hevige en verwarde discussie, welke evenwel eindigde met de aanneming, met 48 stemmen (26 katholijke leden onthielden zich van de stemming), ener gemotiveerde orde van den dag voorgesteld door den heer de Perceval, den vriend van het kabinet, waarbij de woordvoering en het gedrag van het ministerie door de Kamer werd goedgekeurd.

— De zitting van de Kamer van Vertegenwoordigers van gisteren, waarin de beraadslaging over het budget van buitenlandsche zaken werd voortgezet, was niet zoo onstuimig als die van den vorigen dag. De heer Osy kwam nog even terug op eene beschuldiging, hem door den heer Tesch in de vorige zitting tegengeworpen; de zaak had echter geen verder gevolg, dan een langdurige woordenstrijd tusschen den heer Dumortier en den minister van Justitie, welke laatste zich in zijne drift op zeer onparlementaire wijze uitdrukte.

Daarna is de algemeene discussie over het budget van buitenlandsche zaken geëindigd. Maandag zal de beraadslaging over de artikelen beginnen. Ook zal alsdan de discussie over de verkiezing van Dixmuiden een aanvang nemen.

— Te Mechelen hebben de Belgische bisschoppen eene bijeenkomst gehouden, om te beraadslagen over de vraag

der regering aan de geestelijkheid om hare medewerking tot het geven van godsdienstig onderwijs op de middelbare scholen van den Staat.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 18 November.

Van 11 tot 16 November 1850 zijn ingeschreven:

Voltrokken Huwel.	63.	Levenloos aangegeven Zonen.	4.
Geborenen	152.	dito dito Dochters	4.
Overledenen	99.	Elders overl en alhier ingeschreven	—

Totaal	Gehuwde Paren	2119.	Sedert primo Januarij 1850.
	Geborenen	6849.	
	Alhier overledenen	5634.	
	Elders overl. en alhier ingeschr.	375.	

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 18 November.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen: 129, 130 ℔ b. Pools. *f* 290; 127 ℔ ger. dito *f* 267; 129 ℔ Rijn *f* 245; 126 ℔ p. n. Zeeuws. *f* 245.

Rogge *f* 1 a 2 hooger; 120, 121 ℔ Pruiss. *f* 170, 172; 120 ℔ Deens. *f* 160; 123 ℔ Pruiss. Pommer *f* 175; 116 ℔ gedroogde *f* 152.

Garst in een doen: 114 ℔ Deens. *f* 142.

Haver als voren: 82 ℔ ger. dikke *f* 103.

Boekweit iets lager: 122, 123 ℔ Amersf. *f* 195, 197; 123 ℔ Gelders. *f* 192; 116, 121, 122 ℔ Holsteinsch. *f* 178, *f* 188, 190.

Op 9 vaten Olie in April ek. 60; Nov. 57½ &. *Raapolie* op 6/w. *f* 36½; Vliegend *f* 35¼; 1°. Mei ek. *f* 35⅜, ¼; Sept. *f* 35½; Dec. *f* 35, 4¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 35; Vliegend *f* 34. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37 *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 58, 63. *Lijnkoeken* *f* 7½, 11½.

LONDEN, 16 Nov. RUWE SUIKER. In vreemde soorten is weinig omgegaan; tot lagere prijzen was echter niets te bekomen, en men ziet eerlang eene levendige vraag te gemoet. *Geraffineerd.* Gestampte, lusteloos.

KOFFIJ. De houders willen niet tot verlaagde prijzen afgeven, de omzet is gering. Native Ceylon wordt gehouden op 54 s. a 55 s.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			16 NOV. 4½ u. gebl	18 NOV.		4½ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch à 2½ pCt.			54⅛	54¾	»	55⅛	55 1/16
Dito Dito	3	»	64 11/16	64½	»	65⅛	65⅝
Dito Dito	4	»	85¼	85	»	85½	85⅜
Dito Obligatien O. I.	4	»	84⅜	84⅜	»	84½	
Amortis. Syndic.	3½	»		86	»		
Handel-Maatschappij	4½	»	112	112	»		
[illegible]							
Aand. Holl. S. M.							
Obligatien	»	»			»		
BELGIE, Obligatien 1844	»	»			»		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½	»	45⅞		»		
Dito bij Rotsch. en Volksv	»	»	45 5/16	45 11/16	»	46	46 1/16
FRANKRIJK, Obligatien	3	»	52 15/16	52⅝	»	53 1/16	53 1/16
SPANJE bij Ardoin £ 85	5	»	12¾	12⅝	»	12¾	
Dito Dito » 510	»	»	12⅛	12 13/16	»	12 15/16	12⅞
Dito Onbep. Stukken	»	»		12 1/16	»	12½	
Dito	3	»	38	37⅞	»	38	
Dito Binnenl. 2400 P.	»	»	32 15/16	32 15/16	»	33⅛	33⅛
Coup. Ardoins	»	»	8 7/16	8¼	»	8 7/16	
Passive		»	3 1/16		»		
Fransche, Uitgest.		»			»		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4		»	34	34¼	»	34⅜	
Dito Dito	»	»	33⅝	33½	»	33⅞	33⅞
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	103⅜	103⅛	»	103¼	
Dito Dito 1828 en 1829	»	»	103	102⅛	»	103	
Cert. bij H°. 1831 en 1833	»	»		93¼	»		
Dito	4½	»	93¾	93¾	»	93¾	93⅝
Dito bij *Hope*	4	»	85¼	85¼	»	85⅞	85⅞
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	»	84¾	84⅞	»	85¼	85¼
Dito bij id. 5de Serie	4	»	84⅝	84¾	»		
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»	62½		»		
Cert. van dito	»	»		63	»	63½	
POLEN, Aand. a fl. 500	»	»	140½	140¼	»		
Dito met Lot. » 300		»			»		
AMERIKA, Bank-Actien		»			»		
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50		*f*			»		
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.		71¼	70¾	»	71½	71¼
Dito Nieuwe	2½	»	37½	37	»	38	38
Dito Nieuwe	5	»	75¾	75½	»	76½	76¼
Ween Bank bij *Goll en C°.*	-	»			»		
Dito	4	»			»		
Aand. met Loting fl. 500	.	*f*			»		
Nieuwe dito » 250		»			»		
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				»		
BRAZILIE te Londen 1824	5	»	88		»		
Dito Leening 1843	5	»		88½	»	89	88¾
Dito £ 200		»			»		
PERU		»			»		
MEXICO	5	»	29¼	29	»	29¼	29⅛
VENEZUELA 6 pCt. nu	4	»	31	31¼	»		
NIEUW GRANADA 6 pCt. nu	1¼	»	17¼	17½	»	17⅝	
ECUADOR		»		3⅛	»		
Coup. Ecuador		*f*			»		
» Grieken		»			»		

Weener Bank-Actien 1070; Denemarken 5 pCt. 98½.

In Binnenl. fondsen was de stemming zeer gewild bij vrij levendige handel. 3 pCts. Fransche ruim ¼ pCt. hooger. Spaansche over het geheel iets flaauwer. Naar Metallieken was veel vraag en kooplust en sloten aanmerklijk hooger als de openingskoersen; de overige vreemde fondsen meest alle in eene willige stemming; behalve Mexicanen welke iets lager dan Zaturdag waren.

Koers van het Geld: Beleening 3 pc., Prolongatie 4 pc., Disconto 2 pc.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 55⅞; Zigt Parijs 56⅛; 2/m. Londen 11,75; Zigt Londen 11,80; 2/m. Hamburg 35; Zigt Hamburg 35 5/16; 3/m. Lissabon 41; 3/m. Porto 41; 2/m. Petersburg 1,81.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 49¼; 5 pc. 97; 1840, 5 pc. 98; Spanje Ard. 5 pc. 12½; Binnenl. 3 pc. 33⅝; Coupons —; Rom. Leening 75½.

WEENEN, 15 Nov. Met. 2½ pc. —; 4 pc. —; 4½ pc 81⅝; 5 pc 93; Bank-Actien 1158; Lot. fl. 500, —; id. fl 300, —.

BERLIJN, 16 Nov. Schuldbr. 3½ pc. 79½; Loten 119¾; Rusl. Stiegl. 4 pc. 89¾; Pools. 4 pc. 75; Loten fl. 200 93¼; id fl. 300 —; id. fl. 500 78.

HAMBURG, 16 Nov. Rusl. Eng. Leen. 102½; Stiegl. 4 pc. 85; Spanje, Ard. 5 pc. 12; Binnenl. 3 pc. 31⅞.

FRANKFORT, 16 Nov. Met. 5 pc. 75⅜; 4 pc. 58; 2½ pc. 40; Bank-Actien 1102; Darmst. Loten fl. 50 77; id. fl. 25 27⅜; Badensche Loten fl. 50 51; id fl. 35, 31⅞; Nassausche 25¼; Holl. 2½ pc. 56, Werk. Sch. 4 pc. 86; Sijndic. 3½ pc. —.

SCHEEPSTIJDINGEN.

HELVOET, 16 Nov. Het schip Courier, n. Nantes, is over het Pampus geankerd.

BINNENGEKOMEN:

BROUWERSHAVEN, 14 November. Het schip Royal Union, Kapt. Smith, van Newcastle naar Schiedam, alhier op de Kabeljaauwsch-plaat gestrand, is heden nacht in vlot water gekomen, doch op de Veermans-Plaat weder aan den grond vastgeraakt.

NORDEN, 13 November. Het schip Mathilde, kapt. Taraldsen, van Arendahl, met hout naar Amsterdam, is eergisteren op Spikeroog gestrand; van het volk zijn vijf man gered en twee verdronken; men is bezig de lading te redden.

TEXEL, 16 Nov. J. Brodribb, Ayrshire Lass, Bahia, l. v. Palm. - S. Main, Gazelle, (s.) Hull - G Ostervink, Frederik Hendrik, Frederikstad. - K. B. Teppema, Vriendschap, Londen. — 17 Nov.: F. F. Gibbs, Ann, (s) Londen. - J. H. Hazewinkel, de Munte, id - Z. J. Prins, de Vrienden, Frederikstad.

HELVOET, 16 Nov. J. Lee, City of Rotterdam, (s.) Charleston (E.) — 17 Nov. J. C. Hast, Ocean, (s.) Londen. - D. Sullivan, Gannet, (s.) Liverpool. - R. Hart, Earl Douglas, Newcastle.

UITGEZEILD:

TEXEL, 15 Nov. G. Towler, Prince, Hull. — 16 Nov. O. E Smith, Diana, (s) Londen. - R. Williams, Roscommon, (s.) id. - O. J. Schurdt, Speculant, Newcastle. - S. P. Gruppelaar, Hillechiena Nijssina, id. - S. Ouwehand, Germania, Hull. - J. J. Boyens, Adelheide, id. - A. E. Koning, Zeldenrust, id. - J. H. [illegible] H. K. Rentes, Franciska, Stettin. - A. L. Gjersöe, Faedrenes Minde, Frederikstad. - N. Evensen, Anna Wilhelmina, id. - L. Andersen, Eolus, id - S. Bull, Emanuel, id. - J. Morck, Disco, id. - C. Lorentsen, Skulda, Drammen - C. Boeck, Nordstiernen, id. - G. Gundersen, Dovre, id - T. Haraldsen, Fraternité, id. - H. Olsen, Josephine, id. - N. Steenveldt, Speculation, Osterrisöer. - J. Jensen, Vennerne, id. - C. Juell, Hesten, id. - B. H. Kuhl, Bedalia, id. - C. L. Bocklie, id. - H. Thiiss, Enigheden, id. - C. Thiiss, Oscar den Furst, id. - B. Nielsen, Commerciën, id. - J. Walloe, Lijkkens Pröven, Tonsberg. - J. H. Hansen, Sophie, id. - C. Knudsen, Fem Söstren, id. - O. Olsen, Ondine, id. - H. C. Agerup, Prints Oscar, id. - J. Gjersöe, Grev. Wedel Jarlsberg, id. - O. Lijdersen, Argo, Tvendestrand. - E. Andersen, Tvendestrand, id. - P. N. Nissen, Hedevig, Avontuur.

HELVOET, 16 Nov. J. Mouthaan, Admiraal Ver-Huell, (s.) Havre. - W. H. Smith, Apollo, (s.) Londen. - J. Valkenier, Wilhelmina, Lissabon. - J. Tolner, Courier, Nantes. - J. Branch, Endeavour, Glasgow. - M. Mc. Intosh, Ann en Elisabeth, Dundee. - G. Jackson, Laura, Hull. - H. W. Sawijer, Emerald Isle, (s) id.

SCHEEPS-VRACHTEN.

RIGA 10 November. Naar de Maas, *f* 23 voor Rogge, *f* 21 voor Garst.

PILLAU 11 November. Naar Amsterdam, *f* 19 à 21½: naar Rotterdam, *f* 20 à 22½ voor Rogge.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 17 November in lading naar:

Keulen	G. J. Brink, Colln N°. 21.
"	J. Itschert, Frederica.
Manheim	J. Andres, Telemac.
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.
Straatsburg	C. Windolff, Frankfort N°. 14.
Mainz	F. Boumans, Jonge Pauline.
Frankfort en *Coblentz*	J. Itschert, Frankfort N°. 2.
Dusseldorp, *Neus* en *Urdingen*	G. Henkels, Anthonia Catharina.
Weesel	B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
's Hertogenbosch en *Maastricht*	H. van Eyken Lz., de Vier Gebroeders. Sluit 23 Nov.
Maastricht	H. v. d. Wiele, Op Hoop van Zegen.
Venlo en *Roermond*	L. van Schijndel, de Najade van Steil, (Beurt L. de Rijk en C°.)
Tiel	T. den Hartog, de Vr. Geertruida.

AMSTERDAM, 16 November vertrokken naar:

's Hertogenbosch en *Maastricht*	A. Verschure, Allen Hoopt.

KEULEN, 16 November in lading naar:

Amsterdam	Kapt. v. Loosen	Köln N°.	9.
Rotterdam	" Könen	" "	19.

In ons nummer van 18 November, Blad 1 Kolom 1, in het voor-artikel betreffende het Konkordaat, is eene misstelling uit de pen gevloeid, die echter door den met een goed geheugen begaafden lezer zelf wel zal verbeterd zijn. Het is namelijk genoeg bekend dat tijdens het in 1827 gesloten Konkordaat Z. H. Leo XII en niet Gregorius XVI den Pauselijken Stoel bekleedde.

ADVERTENTIEN.

(670) Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, M. C. C. WANSINK, geliefde Echtgenoot van

AMSTERDAM, Dr. W. CRAMER.
16 November 1850.

Eenige kennisgeving.

(671) **Lees Hier!**

De ondergeteekende **PIJPENFABRIEKANT** Recommandeert zijne Geachte Landgenooten aan dat hij is voorzien van alle goede soorten van **PIJPEN:**

De beste Porseleinen Maat-Pijpen, de 144 stuks	à	*f* 1.80.
De Bestemaat fijne	idem	" " 1.25.
De 2de soort "	idem	" " 1.10.
De Enden	idem	" " 0.75.
De halve Langen	idem	" " 0.60.
De Stompen.	idem	" " 0.50.

En verder berigt hij, als dat bij hem te bekomen zijn alle soorten van RARITEITEN van PIJPEN. Belovende hij zijnen Begunstigers eene prompte bediening te zullen geven, daar hij sedert vele jaren in het fabriceren werkzaam is geweest.

GOUDA, Nov. 1850. H. VAN RIJST Jzoon. aan de *Nieuwe Haven.*

(672) Door J. A. VAN BELLE te Rotterdam, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. De EPISTELEN en EVANGELIEN, zoo als dezelve door het geheele jaar onder de H. Mis gelezen worden, vertaald door J. STAFFORD, R. C. Pastoor te Haarlem, op nieuw nagezien, verbeterd en vermeerderd door B. HOFMAN, R. C. Pastoor te Amsterdam. *f* 2.40.

Deze uitgave is met alle zorg bewerkt en wordt beschouwd als de beste der bestaande Evangelieboeken.

II. DE SCHOONHEDEN DER KATHOLIJKE KERK, voorgesteld in hare uiterlijke gebruiken, door Gregorius RIPPEL. Twee deelen in één band . . . *f* 4.00.

Volgens algemeene getuigenis is dit werk een der meest degelijke voortbrengselen van de kath. pers. Deszelfs rijke inhoud, keurige en duidelijke voordragt en [illegible] een ieder op het dringendste aan te bevelen. Hetzelve is afgedrukt uit de

III. LECTUUR VAN NUTTIG EN GEZELLIG ONDERHOUD, welk tijdschrift onder meer op het gunstigst is aanbevolen in het dagblijd DE TIJD. De inteekening op hetzelve blijft à *f* 1.50 per drie maanden opengesteld, ontvangende de 1000 eerste inteekenaren als premie

IV. HET KASTEEL AAN DE MAAS, een oorspronkelijk romantisch verhaal, door Louis Philippona.

(560) Door C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel bij de Beulingsluis te Amsterdam, is in het licht gezonden en bij alle solide Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld:

1°. **GEDICHTEN**
ONTLEEND AAN DE
NOORD- EN ZUID-NEDERLANDSCHE LITERATUUR
DER XIIe, XIIIe, XIVe, XVe en XVIe EEUW,
gerangschikt en toegelicht door
J. A. ALBERDINGK THIJM, 362 blz. kompres gedrukt *f* 1.25.

Eenige weinige Ex. op groot Papier getrokken en net gekartonn. . . . *f* 2.40.

Deze chronologische Bloemlezing van Nederlandsche Gedichten, ingericht voor reeds in studie en geestontwikkeling tamelijk gevorderde jonge lezers en [illegible], en verzameld op eenmaal, dat zich van [illegible] tot 1600 uitstrekt, staat van een tweeden bundel gevolgd te worden, die, gelijk in omvang aan dezen, Gedichten zal bevatten uit de jaren 1600 tot 1850.

2°. **DE MUZIEK IN DE KERK.** Gedachten over Kerkmuziek van L. J. ALBERDINGK THIJM, naar aanleiding eener Brochure van den Eerwaarden Heer N. A. JANSEN . . . *f* 0.30

Voorts word met succes gedebiteerd:

PALET EN HARP, Romantisch Dichtwerk in vaerzen en proza, door J. A. ALBERDINGK THIJM. Een net gekartonneerd boekdeel van ca. 250 bldz., met fraai Vignet; buiten Inteekening . . . *f* 2.60

DE GIFTBRIEF van Koning Karel aan zijn getrouwe Diederik, het voetstuk der Historie van onzen Staat, in eenige zijner deelen beschouwd en verklaard, door denzelfden . . . *f* 0.30

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.